

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Vår ref: 07/2114-2
A20 &13

Deres ref:

Dato: 05.12.2007

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN

Kunnskapsdepartementet har foreslått endringer i lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæring (opplæringsloven og forslag til endringer i lov av 4. juli 2003 nr. 84 om private skoler med rett til statstilskudd (privatskoleloven) på høring.

Forslagene omfatter endringer på følgende områder:

- Rett til videregående opplæring for voksne født etter 1. januar 1978 (pkt. 2)
- Lovbestemmelsene om tilpasset opplæring og spesialundervisning (pkt. 3)
- Særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever i videregående opplæring (pkt. 4)
- Mandatet til Foreldreutvalget i grunnskolen (FUG) (pkt 5.)
- Tegnspråkopplæring i grunnskolen (pkt. 6)
- Lovfeste skoleeiers plikt til å ha frukt- og grønnsaksordning i grunnskolen (pkt. 7)

Kommunene i landet er blant høringsinstansene og Nittedal kommune har gitt sin høringsuttalelse til de endringer i opplæringsloven som omhandler grunnskolen, dvs punkt 3, punkt 6 og punkt 7 i høringsnotatet.

3 Endring av lovbestemmelsene om tilpasset opplæring og spesialundervisning

3.1

Forslag om innarbeiding av lovens krav om tilpasset opplæring i opplæringsloven kapittel 5 om spesialundervisning.

I gjeldende formålsbestemmelse i opplæringsloven, § 1-2 femte ledd er prinsippet om tilpasset opplæring omtalt ” *Opplæringa skal tilpassast evnene og førsetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten*”.

I NOU 2007:6 Formål for framtida om ny formålsparagraf for barnehagen og grunnopplæringen blir tilpasset opplæring ikke omtalt. Dette begrunnes med at formålsbestemmelsene ikke bør inneha en slik type regulering da prinsippet om tilpasset opplæring mer naturlig hører hjemme annet sted i loven

Prinsippet om tilpasset opplæring gjelder for alle som får opplæring innenfor grunnopplæringen

(grunn- og videregående opplæring). Dette betyr at innenfor rammen av de ordinære ressursene som er stilt til disposisjon - og som kan variere - har alle rimelig krav på at opplæringen legges til rette slik at den enkelte elev kan få tilfredsstillende utbytte av denne i forhold til sine evner og anlegg.

Opplæringsloven, § 5- 1 fastslår at ”Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning”.

Spesialundervisning er også en form for tilpasset opplæring, men er mer detaljert regulert i opplæringsloven enn prinsippet om tilpasset opplæring.

For å tydeliggjøre sammenhengen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning foreslår departementet at prinsippet om tilpasset opplæring og retten til spesialundervisning legges inn i samme kapittel. Forslaget innebærer i følge departementet ingen realitetsendring, kun en lovteknisk justering. Hensikten er å vise den nære sammenhengen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning.

Nittedal kommunes vurdering:

Nittedal kommune støtter forslaget om at kapittel 5 i opplæringsloven om spesialundervisning blir gjort om til et kapittel som både omfatter tilpasset opplæring og spesialundervisning.

3.2 Forslag om endring av opplæringsloven § 5-3 slik at det i visse tilfeller kan gis spesialundervisning etter enkeltvedtak uten at det foreligger sakkyndig vurdering

I følge opplæringsloven § 5-3. skal det før kommunen fatter vedtak om spesialundervisning, foreligge en sakkyndig vurdering fra PPT som bl.a. skal si noe om elevens behov for spesialundervisning og hvilket opplæringstilbud som bør gis. Sakkyndig vurdering er et absolutt krav før vedtak fattes i følge dagens lovgivning.

I følge opplæringsloven § 5-6 omfatter PPT sitt arbeid sakkyndige utredninger og systemrettet arbeid, dvs. kompetanse- og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov. I dag går mye av PPT sin kapasitet til sakkyndighetsarbeid og det blir liten tid til systemrettet arbeid. Dersom skolene kan tilby spesialundervisning etter enkeltvedtak uten at det foreligger sakkyndig vurdering, vil PPT få frigjort ressurser til å jobbe systemrettet opp mot skolene. Dette skal være med å sikre god kvalitet på skolenes ordinære tilpassede opplæringstilbud og på denne måten redusere behovet for spesialundervisning.

I følge departementet innebærer forslaget ingen endring i forhold til hvem som har rett til spesialundervisning. Elever som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen, skal fortsatt ha rett til spesialundervisning

I følge lovforslaget skal sakkyndig vurdering, før vedtak om spesialundervisning fattes, innhentes når det er nødvendig for at saken skal bli opplyst, og det skal i alle tilfelle innhentes når eleven eller foresatte ber om det.

I følge departementet innebærer forslaget ingen endring av rettstilstanden og har derfor i seg selv ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Nittedal kommunes vurdering

Etter Nittedal kommunes vurdering er konsekvensene av å fjerne det absolutte kravet til sakkyndighetsvurdering ikke godt nok utredet med henblikk på elevens rettsikkerhet. Nittedal kommune foreslår derfor at departementet prøver ut forslaget i noen kommuner og at erfaringene fra disse kommunene evalueres før det eventuelt foretas en lovendring.

6 Utvidelse av retten til tegnspråkopplæring i grunnskolen

Tegnspråk er reknet som et fullverdig språk på linje med norsk og samisk. Det betyr at elever med rettigheter etter opplæringsloven § 2-6 som velger å benytte seg av denne rettigheten har krav på å få hele grunnopplæringen gjennomført på tegnspråk. Det er kun elever som har tegnspråk som førstespråk som omfattes av den lovfestede rettigheten.

I opplæringsloven § 3-9 som omfatter videregående opplæring gis det i tillegg til elever som har tegnspråk som førstespråk en åpning for at elever som etter en sakkyndig vurdering har behov for slik opplæring, rett til videregående opplæring i og på tegnspråk.

Departementet mener at denne muligheten bør gjelde i hele det 13-årige skoleløpet og foreslår at opplæringsloven § 2-6 endres:

” Elever som har teiknspråk som førstespråk *eller som etter sakkundig vurdering har behov for slik opplæring* (uthevet endringsforslaget), har rett til grunnskoleopplæring i og på teiknspråk.”

I følge departementet vil de økonomiske utgiftene ved dette lovforslaget, være tilnærmet uendret. Dette forklares med

- Antall døve med behov for tegnspråkopplæring reduseres etter hvert som antall cochlea implantat – opererte øker.
- Elever som i dag har behov for tegnspråklig opplæring, men ikke har rett til slik opplæring, vil ofte ha behov for og rett til særskilt opplæring i form av spesialundervisning for å få tilfredsstillende utbytte av opplæringen. En reduksjon i antallet elever som får spesialundervisning og en samtidig økning i antallet elever som får tegnspråkopplæring, vil derfor i følge departementet ikke utgjøre noen endring i kostnadene for kommunen.

Nittedal kommunes vurdering:

Rådmannen støtter forslaget til endring av opplæringsloven § 2-6 slik at de samme rettighetene gjelder for hele det 13-årige skoleløpet.

Nittedal kommune mener departementets resonnement når det gjelder de økonomiske og administrative konsekvensene for kommunene bør klargjøres bedre.

Kompetanse innen tegn til tale er ikke uvanlig i skolene, mens tegnspråk er en spisskompetanse som ikke er en selvfølge verken på skole- eller kommunenivå.

Nittedal kommune er derfor bekymret for at kommunene kan ha vansker med å oppfylle en utvidet rett til tegnspråkopplæring og ber departementet utrede hvordan dette eventuelt kan løses.

7 Forslag om å innføre plikt til ordning med gratis frukt og grønnsaker i ungdomsskoler og kombinerte skoler

Ved behandlingen av St.prp nr.69 (2006-2007) jf. Inst.S.nr.230 (2006-2007 ble det gjort vedtak om å innføre gratis frukt og grønnsaker for alle elever på skoler med ungdomstrinn. Målet er at barn og unge skal ha gode kostholdvaner som bidrar til et godt læringsutbytte i skolen.

Ordningen trådte i kraft fra skoleåret 2007/ 2008. Departementet vil fremme forslag om lovfesting av ordningen. Ordningen finansieres gjennom økning av rammetilskuddet til kommunene.

Nittedal kommunes vurdering

Etter rådmannens vurdering er opplæring i sunt kosthold en del av foresattes oppdragelsesansvar. Skolen skal hjelpe til med denne opplæringen. På samme måte som skolene legger til rette for melkeordning, bør skolene utfordres til i samarbeid med skolens FAU å legge til rette for frukt og grønnsaksordninger. Flere skoler har hatt frukt- og grønnsaksordninger i mange år.

Etter Nittedal kommunes vurdering bør en ordning med gratis frukt og grønnsaker på skolene ikke være en lovfestet plikt for skoleeier, men som tidligere en frivillig ordning som den enkelte skole og foresatte samarbeider om.

Med vennlig hilsen

Jorun Gjørwad
rådmann

Åse Vigdis Degerud
skolefaglig rådgiver
Direkte innvalg: 67 05 90 86